

Cuprins

<i>Cronologie</i>	5
-------------------------	---

SARA

Toamna anului 1703, Sibiu	15
1. Măceșele	15
2. <i>Mala omnia</i>	21
3. O vizită	26
4. <i>Quot capita tot sensus</i>	33
5. Finanz	38
6. Prea albi sîni	41
Partea întâi. Vara anului 1703, Sibiu	45
Capitolul unu	45
Capitolul doi	71
Capitolul trei	99
Partea a doua. Vara anului 1703, Sibiu	121
Capitolul patru	121
Partea a treia. Adaosuri și resturi	171
Capitolul cinci	171
Capitolul șase	199

TOBIT

Capitolul unu	227
Capitolul doi	275
Capitolul trei	321
Capitolul patru	367
Tobit în cort	367
Capitolul cinci	419
Addenda	453

FRIC

Două introduceri, două citate și ultimul capitol	467
Lucrarea Creației (1715)	473
Addenda	523
Postfață	539
<i>Dosar de presă</i>	547

— Mă iertați că vă deranjez, spuse Kinder privind în jurul lui, își trase un scaun și se așeză.

— Nu face nimic, dragul meu. Încercam în vreun chip să-mi petrec vremea și venirea ta mă înveselește oarecum. Ar fi trebuit să-mi fac corespondența, dar ninsoarea și lumina din spatele ei, știi, atunci când ninge, e o lumină care te face să nu ai gânduri prea vesele. Oricum, nu aveam nimic de făcut, vreau să spun nu ceva special.

Kinder privi cioara de pe măsută, nu se miră că o vede acolo, așezată așa cum era așezată, cioara îl aținti c-un ochi alb și roșu :

— Păsările astea mă indispun, spuse baronul, privi spre cioară, dar a venit peste mine și așteaptă să mă vadă dormind pentru a-mi ciuguli ochii. Nu știu dacă știi, dar totdeauna ciorilor le-au plăcut mai ales ochii și limba. Dacă ai să scoți limba la ea, o să vezi că o să-nceapă să croncăne de plăcere și să se agite.

— Sper să nu ajungă în situația asta, spuse Kinder și clipi, ochii lui roșii luciră.

— Și totuși, și totuși, spuse baronul, odată și-odată vom ajunge acolo, iar tu nu ai fost departe, iertăciunea a venit tocmai la timp, nu a lipsit mult să fii cu capul în coș alături de stăpînul tău.

— Să nu mai vorbim despre asta, spuse Kinder.

Aerul din încăpere se clătină și păli, semn că ninsoarea începuse din nou. Baronul turnă rachiu în pahare și-l îndemnă pe Kinder să bea. Vîntul răbufni în ferestre făcîndu-le să vibreze. Kinder bău și așeză paharul pe masă :

— Pasărea asta mă înfricoșează, spuse și privi mohorît spre baron.

— Și pe mine, dar nu avem ce-i face.

Cioara zbură pe deasupra capetelor lor și apoi se așeză pe umărul lui Kinder, își înfipse ghearele în umărul lui.

— S-a așezat pe mine, spuse Kinder și se cocoșă sub povara ușoară care îi atîrna în spate.

Baronul se sculă și, luînd cioara de gît, o azvîrli pe covor :

— Habar n-am de ce i-o fi plăcînd de tine. Poate că a simțit că ai fost la un pas de moarte și-și închipuie că asta se va repeta.

— Am fost iertat, murmură Kinder, și domnul consilier Ratte m-a asigurat că iertarea este veșnică.

— Nu poți fi niciodată sigur, spuse baronul și se sculă.

Se aproprie de fereastră și privi acoperișurile albe și vârtejurile zăpezii.

— A început să viscolească! spuse. Curînd, tot orașul va fi îngropat în zăpadă.

Se întoarse spre Kinder:

— Bănuiesc însă că nu zăpada te-a adus la mine. Știam că o să vii, dar nu atît de repede.

Făcu o pauză și trupul lui se decupă în lumina murdară ce se cernea prin ferestre, așa îl vedea Kinder; continuă:

— Poate ai rămas fără bani.

— Am rămas! recunoscui Kinder, se lăsă moale pe spătarul scaunului, privi cioara.

Cioara era încă pe covor, cu picioarele în sus și chircite, se prefăcea moartă.

— Aș putea să-ți ofer niște bani, dar mă întreb: de ce aș face-o? spuse baronul, păru că se gîndește la altceva. Știam că te vei logodi. Bănuiesc că nu cu Clara Barberini.

Kinder se strîmbă ca și cum ar fi înghițit ceva acru, apoi se răsuci cu spatele la baron, nu mai avea chef să-l vadă, să vadă lumina din spatele lui, ca o cîrpă de șters pe jos, zdrențe și zoaie:

— Clara a hotărît să intre într-o mănăstire, iar părinții ei, domnul și doamna consilier, sînt de acord.

— Păcat, spuse baronul, din cîte știu, avea o zestre frumoasă și zestrea nu e niciodată de lepădat cînd ești tînăr și foarte sărac și pofticios. Dar bănuiesc că domnii care ți-au dat drumul din pușcărie nu te vor lăsa să mori de foame. În afară de asigurări ce ți-a mai oferit consilierul Ratte?

— E destul de probabil că voi fi angajat ca secretar al Domniei Sale.

— Oricum, pe el nu prea mai ai cui să-l vinzi, spuse baronul, nu mi se pare o slujbă grozavă.

— Credeți? și fața lui se albi și ochii lui înroșiți de nesomn și de nervi se albiră întocmai.

— Poate că ai dreptate, spuse baronul. Oricum, în momentul de față nu valorezi cine știe ce, dar în cîteva luni prețul îți va crește.

— Am venit întâi și-ntîi la tine, Spurck.

Baronul se prefăcu că nu aude ce spune Kinder, se apropie de fotoliu și se tolăni cum putu mai bine, de-abia pe urmă îl privi pe cel din fața lui, dar în același timp privi lumina care se înnegrise pe la margini și viscolul vinețiu din ferestre :

— Foarte bine! spuse. Îți pot oferi o mie de taleri, cred că e îndeajuns ca să te pui pe picioare cît de cît.

— Chiar și mai puțin, spuse Kinder, zîmbi.

— Nu mă interesează ce ai făcut în pușcărie sau ce ai făcut înainte de a fi acolo. Pe cine ai trădat și ce-ai făcut cu banii pe care i-ai cîștigat așa sau în alt fel, în patul Elisabetei sau în cine știe ce pat. Peste o lună începînd de astăzi, vei primi o sumă mai mare, cincizeci de mii, să zicem, nu m-am hotărît încă, o sumă foarte mare oricum.

Un obraz al lui Kinder se albi, celălalt se înroși :

— Vă puneți prea mari speranțe în mine.

— Nu-mi pun nici o speranță. Îți dau banii și atît. O să te descurci, nu am nici o îndoială în privința asta.

Se sculă și scoase dintr-un scrin doi saci grei care îl făcură pe Kinder să se umfle în pene. Baronul trînti sacii pe măsută și aceasta se clătină sub greutatea lor.

— Ar fi fost mai simplu să-ți dau o scrisoare de schimb, dar nu vreau să se știe de unde ai banii.

Se așeză din nou :

— Te rog să-i iei și să-ți vezi de poftele pe care le ai. Nu trebuie să consideri că îmi datorezi ceva, nu voi considera nici eu. E un cadou.

Privi iar lumina, care se făcuse neagră și cu un punct albicios la mijloc.

— Te rog să te duci acum. N-am mîncat și nu-mi place să mă privească cineva mîncînd.

Kinder se sculă țațoș și, înhățînd sacii, se făcu nevăzut cu ei. Închizînd ochii, baronul nu-l mai văzu pe Kinder, adică nu-i mai văzu privirea spălăcită de după pleoapele înroșite și nici tremurul fin al buzelor încordate. Auzi însă zgomotul pașilor depărtîndu-se și din ce în ce mai slab.

Baronul Casimir Spurck rămase cu ochii închiși, așezat în fotoliul dintr-o cameră întunecată și rece. Stătu așa timp de zece

minute, adică de la ora două la două și zece, luna decembrie, anul 1703. Nu știm ziua, a cîta era sau ce nume o fi purtat.

Lumina se adunase ca un lițoliu în acele minute încremenite și cenușii. Putem crede așa și mai putem crede că baronul Casimir Spurck a dormit timp de zece minute sau poate nu, de după pleoapele lui coborîte nu putem ști ce s-a întîmplat, o fi visat dormind sau treaz fiind îngeri și frig.

Din spatele întunericului, dîndu-l la o parte și tropăind, se ivi cu ochii rotunzi și mici doctorul Koork Grell.

Baronul deschise ochii și-l privi. Koork Grell era înfășurat într-o blană și de sub blană spuse, vocea lui făcu să vibreze aerul, țuțurii subțiri coborînd din tavan în dreptul nasului său se frînseră, se așezară cu clinchete diferite între ei:

— Tot ce a fost a fost!

— Vorbești despre viitor sau despre trecut? se interesă baronul, chițai.

— Totdeauna ai fost mai subtil decît mintea mea înceată. De fapt, înțeleg și cred că ai dreptate. Vorbesc despre ceea ce va fi. Viitorul este trecut.

— Nu atît de trecut încît să nu ne mai pese!

— Poate că nu!

Se sculă și, scoîndu-și blana, se învîrti de cîteva ori prin cameră adulmecînd și încercînd să reconstituie acel viitor-trecut, vizita lui Kinder, dar și ceva mai înapoi, dar și ceva mai înainte. Întunericul și frigul se adunau de pe mobile în jurul lui, le străpunse pe acestea două cu un deget, baronul văzu degetul:

— E frig în casa ta și nu numai atît, e și întuneric. Acestea două îmi amintesc de ceva neplăcut și veșnic.

Se răsuci în jurul propriului picior și, după răsucire, dădu cu privirea de cioară:

— Asta ce dracu' mai e?

Baronul surîse, spuse:

— O cioară, după cum vezi. Imediat după ce l-ați omorît pe comite, odată cu zăpada și moartea, au venit și ele.

Koork Grell se apropie și cercetă cioara întinsă pe covor ca un desen al covorului:

— În definitiv, ai fost de acord să-l omorîm.

— Și dacă nu aș fi fost?

— Nu știu! Adică știu, dar nu vreau să-mi bat capul cu asta. Ne-am bucurat că ai fost de acord. Nu ne păsa prea tare de ce spui, e mai bine că ai spus *da*.

Împunse cioara răsturnată pe spate și cu ghearele chircite cu vârful cizmei :

— Cred c-a murit de frig, cu toate că păsările astea nu prea mor de așa ceva.

Își trase cizma :

— Nici măcar nu e moartă, se preface.

Se întoarse spre baron :

— Fără Rákóczi, comitele poate că ar mai fi rezistat o vreme, oricum, nu multă, știi asta.

Dădu cu piciorul în cioară și aceasta se rostogoli de două ori, reveni în poziția veche :

— Nu credeam că pot fi atât de prefăcute idioatele astea.

Se întoarse spre baron :

— Oferă-mi, te rog, ceva de băut.

Casimir Spurck scutură clondirul, în el mai era. Turnă în pahare și ridică unul dintre ele : mohorât și întunecat, doctorul Grell se așeză în fața baronului, ridică celălalt pahar :

— Nu mi-am închipuit niciodată că te vor interesa ciorile din casa mea, spuse baronul, bău.

— Nu chiar aceste păsări, spuse Koork Grell și bău.

Apoi își șterse vârful nasului care se strecurase și el în pahar.

— Bănuiesc că Sara va pleca din oraș.

— Așa știu! spuse baronul, așeză paharul pe mäsută, își turnă iar.

— Ar face bine s-o facă repede. Rätte consideră că i-ar fi foarte greu să-și țină promisiunile peste, să zicem, o lună.

— Cred că a plecat deja, spuse și bău.

Întunericul coborî peste ei. Se zăreau ca două umbre hidoase și palide. Baronul porunci să fie aduse lumînările și cel ce aducea lumînările le aduse, le așeză pe mäsuta dintre ei. Ca și cum s-ar fi trezit din cauza luminii aduse, cioara filfii prin aerul străpuns de raze subțiri și tremurătoare.

— Nu am venit numai pentru asta, spuse Koork Grell, scoase o scrisoare și i-o întinse baronului : Cu toate că nu am fost de acord, consilierul Rätte îți scrie :

— Mulțumesc, spuse baronul, întinse mîna, scrisoarea îi poposi în mînă : Bănuiesc ce îmi scrie. Spune-i că nu mai am timp și nici chef să mă ocup de treburile imperiului. O să mă retrag la una dintre moșiile mele și o să îmi petrec vremea în mod plăcut și util.

— Răte îți oferă foarte mult, nu încerca s-o faci pe deșteptul.

Spurck răsuci scrisoarea de cîteva ori, o așeză pe măsută :

— Sînt destul de inteligent ca să nu-mi permit așa ceva cu voi, nici chiar cu mine.

Koork Grell surîse, peste surîs năvăli întunericul : cineva îl aducea într-acolo. Se sculă în picioare :

— Faci cum vrei ! ridică paharul și bău ce mai era în el. Acum trebuie să plec.

Cioara veni și se așeză pe umărul lui, își înfipse ghearele în umăr.

— Sper că n-ai nimic împotriva să-mi dăruiești această pasăre.

Baronul închise ochii și peste ochii lui se așternu lumina și întunericul.

Rămas singur, baronul se dezbracă încet, lăsînd hainele să cadă la picioarele lui. Cînd fu gol, ridică sfeșnicul de pe masă și cu el înaintea lui păși. Ajuns în camera în care își petrecea diminețile, ridică lumînarea înspre tavan și din tavan atîrna un laț subțire și mătăsos, trase scaunul în dreptul lui. Se urcă pe scaun și își vârî lațul în jurul gîtului, apoi ridică lumînarea și cercetă peretele alb din fața lui : de pe perete, surîzînd goală și cu ochii goi, Sara îl privi, spuse :

— Ești bine-venit, Spurck !

*

La cîteva zile după moartea comitelui, Simon Talaba s-a îmbolnăvit brusc și tot atunci din spatele frigului a răsărit soarele. Vremea s-a încălzit și zăpada subțire care acoperea orașul a început să se topească. Arzînd și dormind, Simon nu și-a revenit timp de trei săptămîni, a zăcut și a visat și buzele lui subțiate de febră și arse au bolborosit cuvinte pe care văduva Koch nu le înțelegea, renunțase să mai asculte ce spune Simon, îi ștergea fruntea asudată și, din cînd în cînd,